

Co udělat, když zazní sirény?

Sirény jsou prostředkem k varování obyvatel při hrozícím nebezpečí. Každý občan by měl vědět, jaké druhy signálů existují, co který znamená a hlavně – jak se v případě ohrožení zachovat. Hasičský záchranný sbor JMK ve spolupráci s Policií ČR – Krajské ředitelství Brno a Diecézní charitou Brno Vám nabízí několik základních informací o tom, jak rozlišit od sebe „houkání“ sirén a jak se chovat při spuštění varovného signálu.

Jak funguje varovný systém a k čemu slouží

V České republice je zaveden systém varování obyvatelstva, který pokrývá téměř 100% všech trvale osídlených oblastí naší země. Je tvořen převážně sirénami, ale také obecními rozhlasy, napojenými na dálkové ovládání nebo ovládanými ručně/místně. Některé sirény (elektronické) „umějí mluvit“, tj. po zaznění signálu je automaticky sdělena tísňová informace. Obdobně to platí i pro některé obecní rozhlasové systémy. Většina sirén je však staršího typu (rotační), pouze „houkají“ a po zaznění signálu není možné prostřednictvím sirény sdělit obyvatelům obce druh ohrožení. Proto je důležité umět rozlišovat jednotlivé druhy signálů.

Obr. 1: Elektronická siréna.

Celý systém slouží k okamžitému varování obyvatelstva při ohrožení takového charakteru, kdy je nezbytné okamžité ukrytí nebo evakuace. V České republice od r. 2001 platí pouze **jeden varovný signál „Všeobecná výstraha“**, který Vám sdělí, že „se něco děje“ a je na Vás se rychle dostat na bezpečné místo a zjistit další informace.

Jaké druhy signálu můžete slyšet

- a) **Všeobecná výstraha** – tento signál oznamuje hrozící nebezpečí a může zaznít kdykoli, v kteroukoli denní i noční dobu. Signál „Všeobecná výstraha“ je **kolísavý tón po dobu 140 sekund** a může zaznít 3x po sobě. U „mluvících“ sirén následuje informace o druhu ohrožení, např. **„Nebezpečí zátopové vlny“**, v každém případě ale příslušná tísňová informace zazní v nejbližší možné době po odeznění signálu zpravidla v obecním rozhlase, vysílají ji radiovozy policie / hasičů nebo také zazní v televizi a rozhlase.
- b) **Zkouška sirén** – tento signál uslyšíte nejčastěji, a to zpravidla každou první středu v měsíci ve 12.00 hodin. Ověřuje se jím funkčnost systému a také slyšitelnost sirén. Pokud v tuto dobu neslyšíte „svou“ sirénu v místě Vašeho bydliště, nahlasejte to na příslušný obecní úřad nebo hasičům. Signál „Zkouška sirén“ je **nepřerušovaný tón sirény po dobu 140 sekund**. U

„mluvících“ sirén a některých obecních rozhlasech je doplněn informací „**Zkouška sirén**“. Zkouška sirén není tedy varovným signálem!

c) **Požární poplach** – tento signál slouží pouze ke svolání jednotek požární ochrany k výjezdu na zásah. Signál „Požární poplach“ je **1x přerušovaný tón po dobu 60 sekund**, u elektronické sirény **napodobující zvuk trubky HÓ-ŘÍ, HÓ-ŘÍ**. Požární poplach také není varovným signálem! Při tomto signálu doporučujeme pouze zjistit, jestli se případný požár nebo jiná mimořádná událost neděje ve Vašem bezprostředním okolí a pokud Vás neohrožuje, zachovejte klid a nic nedělejte, nebudete-li k tomu záchranáři vyzváni.

Jak skutečně jednotlivé signály znějí, si můžete vyzkoušet na www.firebrno.cz/jak-zni-sirena (v MP3 formátu).

Jak se zachovat po spuštění varovného signálu „Všeobecná výstraha“

Vyhledat úkryt

Především se okamžitě snažte najít úkryt v jakékoli blízké zděné budově (i tehdy, jedete-li autem, zastavte a vyhledejte úkryt). Budova, do které se ukryjete, musí mít uzavíratelné prostory. Dejte přednost místnostem ve středu budovy bez oken, vyhněte se sklepním prostorám. Některé chemické látky jsou těžší než vzduch a místo pod úrovní terénu by bylo životu nebezpečné. Pokud se nacházíte v cizím prostředí, nebojte se požádat kohokoli o pomoc a vpuštění do budovy. A naopak – poskytněte vlastní úkryt všem, kteří jej potřebují.

Pozor – v některých případech se do budov neukrývejte! V případě hrozby povodně najděte vhodné vyvýšené místo (kopec, úbočí kopce). Volné prostranství využijte i např. při rozsáhlém (např. lesním) požáru, sesuvu půdy, zemětřesení (časté např. ve Středomoří) atp.

Zodolnit úkryt

Místnost, ve které se ukryjete, je třeba co nejlépe izolovat od okolního prostředí. To je důležité zvláště při úniku chemických nebo radioaktivních látek. Především zavřete dveře a okna. Vypněte větrání či klimatizaci a ucpěte ventilační otvory a okenní rámy. Nezapomeňte utěsnit i otvor pod dveřmi do místnosti. Použijte k tomu izolační pásy nebo např. deky. Pokud nemáte jinou možnost, k ucpání použijte vlastní oblečení.

Obr. 2: Utěsnění oken lepicí páskou.

Jak správně postupovat při zajištění improvizovaného úkrytí, naleznete v kapitole: „Improvizované úkrytí“.

Zajistit si informace

Co nejdříve se snažte zjistit, jaký druh nebezpečí hrozí. V žádném případě zbytečně netelefonujte, především ne na tísňové linky. V případě rozsáhlé mimořádné události se vše důležité dozvíte z televize a rádia – především ČT 1 a ČRo 1-Radiožurnál, popř. z obecního rozhlasu nebo od zasahujících záchranářů.

Obr. 3: Zjišťování informací z rádia.

Pokud nemáte v budově TV nebo radiopřijímač, pravděpodobně někdo z ukrytých bude mít discman, MP3 přehrávač nebo mobilní telefon s příjmem FM rádia. Dále postupujte podle pokynů z TV a rádií nebo zasahujících záchranářů.

Chcete se dovědět více o tom, jak se správně chovat při mimořádných událostech? V rámci projektu „Vaše cesty k bezpečí“ Vám Hasičský záchranný sbor JMK ve spolupráci s Policií ČR a Diecézní charitou Brno nabízí další tipy našich chytrých blondýnek, které Vám na webové adrese www.firebrno.cz/vase-cesty-k-bezpeci poradí, jak nejlépe vyřešit i jiné situace, ohrožující Vaši bezpečnost, zdraví, životy a majetek.